

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 26. november 2013
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: DEPLWK
Sags nr.: 1305412
Dok nr.: 1344880

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 30. oktober 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 96 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikke-medlem af udvalget (MFU) Louise Schack Elholm (V).

Spørgsmål nr. 96:

'Ministeren bedes redegøre for antallet af ansøgere til kønsskifteoperationer, som får operationer, sammenlignet med resten af Europa.'

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

"Sundhedsstyrelsen antager, at der med spørgsmålet først og fremmest sigtes til kastration med henblik på kønsskifte.

Sundhedsstyrelsen skal i den forbindelse henvise til sundhedsloven § 115, der regulerer adgangen til at få tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte. Efter bestemmelsen kan en person få tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte, hvis ansøgerens kønsdrift medfører betydelige sjælelige lidelser eller social forringelse. Kastration af personer under 21 år må ikke tillades, medmindre ganske særlige grunde taler for det.

Tilladelse til kastration gives af ministeren for sundhed og forebyggelse efter § 116, som har delegeret denne beføjelse til Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen overtog beføjelsen hertil pr. 1. juli 2005. Indtil da hørte området under Justitsministeriets ressort, og Civildirektoratet varetog behandlingen af ansøgninger om kastration med henblik på kønsskifte. Sundhedsstyrelsen er derfor kun i besiddelse af oplysninger om godkendelse af ansøgninger om kastration for perioden 1. juli 2005 og indtil i dag.

Statistik

Tallene i nedenstående skema viser, hvor mange tilladelser og afslag på ansøgninger om kastration med henblik på kønsskifte, som Sundhedsstyrelsen har givet i perioden fordelt på mand til kvinde (m → k) og kvinde til mand (k → m).

Ansøgninger	m → k	k → m	Tilladelse	Afslag*
Afgjort i 2005 efter 1.7.	2	5	7	0
Afgjort i 2006	1	4	5	0
Afgjort i 2007	3	4	6	1
Afgjort i 2008	1	2	3	0
Afgjort i 2009	1	0	0	1
Afgjort i 2010	2	4	4	2
Afgjort i 2011	1	8	9	0
Afgjort i 2012	2	5	6	1
Afgjort i 2013 indtil 11. november	3	6	7	2
I alt 54	16	38	47	7

*Afslagene har alle vedrørt m → k.

Personer, som søger kønsskifte i udlandet for egen regning, skal ikke have Sundhedsstyrelsens tilladelse hertil. Tallene i skemaet omfatter derfor ikke disse personer.

Behandling

Når Sundhedsstyrelsen har givet tilladelse til en ansøger til at opnå kastration med henblik på kønsskifte, får den pågældende en henvisning af Sexologisk Klinik til at få foretaget kastration og tildannelse af ydre kønsorganer på Rigshospitalet. De fleste operationer foretages der.

Sundhedsstyrelsen har ikke en statistik over, hvor mange af dem, som har fået tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte, der har gennemført operationen, men det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at det er langt de fleste.

Sundhedsstyrelsen har ikke umiddelbart viden om antallet af operationer med tildannelse af ydre kønsorganer efter kastration foretaget i Danmark.

Siden 2007 er nogle tilfælde af opfølgende tildannelse af ydre kønsorganer (kvinde til mand) i form af såkaldt phalloplastik, foretaget i Gent efter indstilling fra Rigshospitalet og med godkendelse fra Sundhedsstyrelsen i henhold til reglerne om højt specialiseret behandling i udlandet, jf. bekendtgørelse om ret til sygehusbehandling § 27. Sundhedsstyrelsen har siden 2007 godkendt indstillinger vedr. 15 personer, hvoraf kun et mindre antal indtil nu har gennemført og afsluttet behandlingen. Det skyldes bl.a., at enkelte alligevel ikke har ønsket behandlingen gennemført, og at det typisk drejer sig om længerevarende forløb.

Andre lande

I rapport fra Socialstyrelsen i **Sverige** om Transsexuelle och övriga personer med köns-identitetsstörningar (Rättsliga villkor för fastställelse av könstillhörighet samt vård och stöd) fra juni 2012 fremgår, at det Rättsliga Råd

ved Socialstyrelsen i årene 1992-2009 har modtaget ca. 540 ansøgninger om "ändred könstillhörighet" og ønske om indgreb i kønsorganerne. Der blev kun givet afslag i 12 tilfælde. Ca. 65 % af ansøgningerne vedrørte kønsskifte fra mand til kvinde og 35 % vedrørte kønsskifte fra kvinde til mand. Antallet af ansøgninger er øget de senere år. I perioden 1992-1997 fik rådet gennemsnitligt 17 ansøgninger om året. I årene 1998-2003 23 om året. I årene 2004-2007 37 om året. Det vides ikke, hvad årsagen er til denne stigning, men en mulig forklaring er den stigende åbenhed i samfundet og mulighederne for behandling. Denne stigning er i overensstemmelse med, hvad der ses i det øvrige Europa.

Sundhedsstyrelsen har ikke herudover tal for, hvor mange, der i de andre europæiske lande får udført kastration med henblik på kønsskifte eller operation med tildannelse af ydre kønsorganer."

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Lise Wied Kirkegaard